

ViS - Vård i samverkan

Kommun(er): Samtliga i Uppsala län

Region Uppsala: Förvaltningarna Akademiska sjukhuset och Nära vård och hälsa

Fastställt av: Skolchefsnätverket i Uppsala län, TL HSVO, genom Redaktionsrådet ViS

Datum: 2020-12-18

Samverkan vid NPF problematik i Uppsala län

Innehåll

Bakgrund.....	3
Syfte	3
Mål	3
Omfattning	3
Ansvar.....	3
Ansvar enligt lagstiftning	3
Samverkan och kommunikation	3
Genomförande.....	4
Förskolans och skolans ansvar vid förmodad NPF-problematik.....	4
Hälso- och sjukvårdens ansvar vid förmodad NPF-problematik.....	4
Samverkan	4
Hänvisning	5
Egen vårdbegäran	5
Avvikelsehantering.....	5
Uppföljning	5
Versionshistorik	5
Bilaga 1 Samverkan mellan skola och habilitering och/eller barn- och ungdomspsykiatri (BUP) efter fastställd neuropsykiatrisk diagnos.....	6
Syfte.....	6
Mål	6
Omfattning	6
Ansvar	6
Samverkan och kommunikation	6
Genomförande.....	6
Skolans ansvar vid fastställd neuropsykiatrisk diagnos.....	6
Hälso- och sjukvårdens ansvar vid fastställd neuropsykiatrisk diagnos.....	7

Utökad samverkan	7
Avvikelsehantering	7
Uppföljning	8

Bakgrund

Rutinen ersätter tidigare framtagna riktlinjer och VITS-avtal gällande samverkan kring elever med förmodad neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) och är framtagen på uppdrag av skolchefsnätverket och tjänstemannaledningen HSVO i Uppsala län.

Syfte

Syftet med rutinen är att tydliggöra ansvarsfördelning, och kommunikation mellan berörda verksamheter i remissförfarandet vid förmodad NPF-problematik.

Mål

Elev med NPF-problematik får tidiga insatser, adekvat stöd, vid behov utredning, vård och behandling på rätt nivå.

Omfattning

Samverkansrutinen ska följas av kommunala och fristående förskolor och skolor i Uppsala län samt mödra- och barnhälsovårdspedagogerna, barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och habiliteringen, Region Uppsala. Rutinen avser elev under 18 år, med förmodad NPF-problematik som är i behov av insatser utöver de som ingår i förskolans och skolans ansvar och uppdrag.

Med skola avses i detta dokument alla skolformer, förutom förskola som benämns som förskola. I rutinen benämns alla barn som elev.

Ansvar

Ansvar enligt lagstiftning

De lagstadgade ansvarsområdena utgör kommunernas respektive Region Uppsalas fundament för att skapa de broar som samverkan mellan huvudmännen och utförarna utgör. Skollagen¹ och för verksamheterna gällande läroplaner²³⁴⁵⁶ är ryggraden i de regler som omgärdar utbildningsområdet. Skolan och Region Uppsala har utifrån hälso- och sjukvårdslagen (HSL)⁷ var för sig ett hälso- och sjukvårdsansvar.

Samverkan och kommunikation

I det gemensamma styrdokumentet "Strategi för närvårdssamverkan i Uppsala län"⁸ klargörs utgångspunkterna för närvårdssamverkan och ansvarsfördelningen mellan huvudmännen.

¹ Skollagen (2010:800)

² Läroplan för förskolan, Lpfö 98

³ Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11

⁴ Läroplan för grundsärskolan, Lgrsär 11

⁵ Läroplan för gymnasieskolan

⁶ Läroplan för gymnasiesärskolan

⁷ Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

⁸ [Strategi för närvårdssamverkan i Uppsala län](#)

Vid behov av information under remissförfarandet kontaktas vid Region Uppsala, ansvarig vid sektionen för barns vård och hälsa Akademiska barnsjukhuset, neuropsykiatriska enheten⁹ BUP eller remissbedömningsgruppen vid habiliteringen¹⁰. Kontaktperson på förskolan och skolan uppges i remissen.

Genomförande

Förskolans och skolans ansvar vid förmodad NPF-problematik.

Förskolans ansvar är att:

- göra anpassningar och ge det stöd barnet är i behov av.
- upprätta en handlingsplan.

Skolans ansvar är att:

- ge stöd i form av extra anpassningar.
- vid behov skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd.
- vid behov ge särskilt stöd och upprätta åtgärdsprogram.
- dokumentera enligt Skolverkets anvisningar¹¹.

I förskolan och alla de andra skolformerna måste personalens behov av kunskap om NPF tillgodoses för att underlätta tidig upptäckt.

Rektor är ansvarig för alla stödinsatser inom förskola respektive skola. Förskolan/skolan kan bedöma att eleven förutom skolans insatser också är i behov av hälso- och sjukvårdens insatser. För barn i förskoleåldern ansvarar barnhälsovården för att remittera till mödra- och barnhälsovårdspedagogerna. För barn i skolåldern ansvarar skolläkare eller skolpsykolog för att remittera till BUP eller habiliteringen. Ett beslut om att skicka en remiss tas alltid i samråd med vårdnadshavare.

Remissunderlaget ska innehålla en tydlig frågeställning och analys med kortfattad beskrivning enligt remissmall. Aktuella underlag ska bifogas.

Hälso- och sjukvårdens ansvar vid förmodad NPF-problematik

För barn i förskoleåldern gör mödra- och barnhälsovårdspedagogerna en första bedömning. Vid behov skickas remiss av mödra- och barnhälsovårdspedagog till BUP eller habiliteringen för vidare utredning.

Utredningsansvaret gällande NPF-problematik ligger hos BUP eller habiliteringen.

Region Uppsala mottager, registrerar och bedömer remissen i respektive verksamhets remissbedömningsgrupp. Ärenden som bedöms ligga i gränslandet mellan BUP och habiliteringens ansvarsområden diskuteras i en gemensam remissbedömningsgrupp. I de fall remissen accepteras skickas en kallelse till vårdnadshavare för ett besök.

Berörd verksamhet i Region Uppsala skickar remissvar till remittent. Vid avslag på remiss ska tydliga skäl till detta framgå av svaret.

Samverkan

Då elev är i behov av insatser från berörda verksamheter har respektive huvudman ett ansvar för en god kommunikation och samverkan.

⁹ [BUP-Neuropsykiatriska enheten](#)

¹⁰ [Habiliteringen i Uppsala](#)

¹¹ Arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, Skolverkets allmänna råd

Hänvisning

Vårdnadshavare som efterfrågar stöd och insatser utöver skolans uppdrag hänvisas i första hand till Infoteket, <http://www.lul.se/infoteket> och/eller socialtjänstens Råd och stöd i aktuell kommun. Dessa resurser finns också tillgängliga för vårdnadshavare till förskolebarn.

Egen vårdbegäran

Vårdnadshavare har möjlighet att göra en egen vårdbegäran till mödra- och barnhälsovårdspedagogerna, BUP eller habiliteringen inom Region Uppsala. Mottagande specialistverksamhet avgör om den egna vårdbegäran accepteras. Vid bedömning av egen vårdbegäran behöver Region Uppsala i regel få ta del av underlag från förskolan eller skolan, vilket då sker i samtycke med vårdnadshavare. För vidare information se respektive verksamhets hemsida.

BUP eller habiliteringen skickar vid behov frågeformulär och screeningsinstrument till förskolan eller skolan som ska returneras skyndsamt.

Avvikelsehantering

Syftet med avvikelsehanteringen är att upptäcka eventuella brister och förbättra processer i samverkan mellan huvudmännen så att risker kan förebyggas och negativa händelser förhindras oavsett orsak. En årlig analys av avvikelserna ska utföras och användas för systematiskt förbättringsarbete samt utgöra grund för lärande och kunskapsutveckling i samverkan.

Som stöd för avvikelsehantering finns länsgemensamma rutiner framtagna "Avvikelsehantering avseende vård i samverkan"¹².

Uppföljning

Uppföljning av rutinen sker vart annat år i samband med revidering, vilken genomförs av utsedd arbetsgrupp med representation från berörda verksamheter.

Versionshistorik

2019-09-10 Rutinen har reviderats. Förskolan har lagts till och hälso- och sjukvårdens ansvar för utredningen samt kravet på remissvar har förtydligats. Vi har även lagt till stycket om *Hänvisning* och under *Egen vårdbegäran* har vi lagt till att " BUP eller habiliteringen skickar vid behov frågeformulär och screeningsinstrument till förskolan eller skolan som ska returneras skyndsamt"

2020-12-18 Bilaga 1 om samverkan efter fastställd diagnos har tillagts, därav har rubriken justerats för att omfatta hela samarbetet.

¹² [Avvikelsehantering avseende vård i samverkan](#)

Bilaga 1 Samverkan mellan skola och habilitering och/eller barn- och ungdomspsykiatri (BUP) efter fastställd neuropsykiatrisk diagnos

Syfte

Att tydliggöra ansvarsfördelning och samverkan mellan berörda verksamheter efter fastställd neuropsykiatrisk diagnos.

Mål

Att elever med neuropsykiatrisk diagnos som har kontakt med habiliteringen eller barn- och ungdomspsykiatri (BUP) ska få ett adekvat stöd i god samverkan av berörda verksamheter.

Omfattning

Samverkansrutinen ska följas av kommunala och fristående skolor i Uppsala län samt barn- och ungdomspsykiatri (BUP) och habiliteringen, Region Uppsala. Rutinen avser elev under 18 år, med fastställd neuropsykiatrisk diagnos som är i behov av vård/ behandling och extra insatser utöver de som ingår i skolans ansvar och uppdrag. I rutinen benämns alla barn som elev.

Ansvar

De lagstadgade ansvarsområdena utgör kommunernas respektive Region Uppsalas fundament för att skapa de broar som samverkan mellan huvudmännen och utförarna utgör. Skollagen¹³ och för verksamheterna gällande läroplaner^{14,15,16,17,18} är ryggraden i de regler som omgärdar utbildningsområdet. Skolan och Region Uppsala har utifrån hälso- och sjukvårdslagen (HSL)¹⁹ var för sig ett hälso- och sjukvårdsansvar.

Samverkan och kommunikation

I det gemensamma styrdokumentet "Strategi för närvårdssamverkan i Uppsala län"²⁰ klargörs utgångspunkterna för närvårdssamverkan och ansvarsfördelningen mellan huvudmännen.

Genomförande

Skolans ansvar vid fastställd neuropsykiatrisk diagnos.

Skolans ansvar är att:

- ge stöd i form av extra anpassningar
- vid behov skyndsamt utreda elevens behov av särskilt stöd

¹³ Skollagen (2010:800)

¹⁴ Läroplan för förskolan, Lpfö 98

¹⁵ Läroplan för grundskola, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11

¹⁶ Läroplan för grundsärskolan, Lgrsär 11

¹⁷ Läroplan för gymnasieskolan, Gy 11

¹⁸ Läroplan för gymnasiesärskolan, GySär 13

¹⁹ Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

²⁰ Strategi för närvårdssamverkan i Uppsala län

- vid behov ge särskilt stöd och upprätta åtgärdsprogram
- dokumentera enligt Skolverkets anvisningar²¹

I skolan måste personalens behov av kunskap om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning tillgodoses för att stödja denna målgrupp för att så långt som möjligt nå skolans kunskapskrav. Rektor är ansvarig för alla stödinsatser inom respektive skola.

För elever med komplex problematik, det vill säga neuropsykiatrisk diagnos i kombination med psykisk ohälsa, som upplever sig socialt utanför, har hög skolfrånvaro och/eller upplever stress i skolsituationen och där pedagogiska anpassningar och insatser från elevhälsa inte räcker till, ska skola och habilitering och/eller barn- och ungdomspsykiatri (BUP) samverka runt insatser.

Hälso- och sjukvårdens ansvar vid fastställd neuropsykiatrisk diagnos

Regionens ansvar är att:

Ge vård i form av olika behandlingsinsatser till eleven.

Ge fördjupad kunskap om elevens funktionsnedsättning och dess konsekvenser till elev och närstående.

Återkoppling efter utredning

När elev har utretts vid barn- och ungdomspsykiatri (BUP) eller Habiliteringen efter remiss från skola ska återkoppling ske genom remissvar och psykologutlåtande, som skickas till begärd kontaktperson i remiss.

Om skolan efter att ha tagit del av remissvar och psykologutlåtande är i behov av ytterligare samverkan utifrån elevens behov och förutsättningar ska habiliteringen och/eller barn- och ungdomspsykiatri (BUP) samverka med skolan. Skolan ska inför detta specificera problematiken och beskriva tidigare och aktuella insatser. Skolan kontakter utredande psykolog eller chef på aktuell enhet.

Utökad samverkan

Då elever är i behov av insatser från berörda verksamheter har respektive huvudman ett ansvar för en god kommunikation och samverkan. Samverkan mellan skola och habilitering och/eller barn- och ungdomshabiliteringen (BUP) kan ske utifrån olika syften såsom återkoppling på utredningsförfrågan eller behov av samverkan utifrån elevs specifika behov och förutsättningar.

För elev med komplex problematik (enligt ovan) som har kontakt med habilitering och/eller barn- och ungdomspsykiatri (BUP) samt socialtjänst och/eller omsorgsförvaltning används SIP för samverkan.

Avvikelsehantering

Syftet med avvikelsehanteringen är att upptäcka eventuella brister och förbättra processer i samverkan mellan huvudmännen så att risker kan förebyggas och negativa händelser förhindras oavsett orsak. En årlig analys av avvikelserna ska utföras och användas för systematiskt förbättringsarbete samt utgöra grund för lärande och kunskapsutveckling i samverkan.

²¹ Arbete med särskilda anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, Skolverkets allmänna råd

Som stöd för avvikelshantering finns länsgemensamma rutiner framtagna ”Avvikelsehantering avseende vård i samverkan”²².

Uppföljning

Uppföljning av rutinen sker årligen i samband med revidering, vilken genomförs av utsedd arbetsgrupp med representation från berörda verksamheter.

²² Avvikelsehantering avseende vård i samverkan